

Twarze

Kasy im. Józefa Mianowskiego

Scenariusz - Joanna Arvaniti, Polska Akademia Nauk Archiwum w Warszawie

Recenzja - Leszek Zasztowt, Kasa im. Józefa Mianowskiego, Fundacja Popierania Nauki

Współpraca - Tomasz Rudzki, Polska Akademia Nauk Archiwum w Warszawie

Projekt plastyczny - Maria Kaliszczuk-Donaj, AMALKER sp. z o.o.

PREZYDENT PL

Wobec uszytkiemu państwa i na przekór uszytkiemu praełnata.

Stefan Żeranski

Tytus Chałubiński, APW

Sprawozdanie pierwsze z czynności Komitetu..., Warszawa 1883, ZKN

Kasa im. Józefa Mianowskiego powstała jako wspierająca naukę instytucja społeczna w 1881 roku pod nazwą Kasa Pomocy dla Osób Pracujących na Polu Naukowym im. dr. Józefa Mianowskiego. Została powołana przez grupę 45 byłych profesorów i studentów Szkoły Głównej Warszawskiej (1862-1869), jedynej polskiej wyższej uczelni w zaborze rosyjskim w tym czasie, dla uczczenia pamięci jej rektora profesora Józefa Mianowskiego, który swą postawą moralną, polityczną i społeczną, a szczególnie swoim rektorskim przemówieniem inauguracyjnym wygłoszonym 25 listopada 1862 roku, w którym podkreślił związki kultury polskiej z kulturą Zachodu, zaskarbił sobie ogromną popularność i sympatię studentów i profesorów. Jej 1. prezesem został jeden z najznakomitszych polskich lekarzy Tytus Chałubiński. Początkowy projekt założenia towarzystwa naukowego nie uzyskał aprobaty władz carskich, utworzono więc fundację, która zgodnie z oficjalnym programem nie prowadziła samodzielnie badań naukowych, lecz „zbierała i rozdzielała fundusze na pomoc ludziom pracującym naukowo”. Kasa przyczyniła się do rozwoju polskiej nauki, inicjując i finansując badania i wydawnictwa naukowe – podręczniki, monografie, słowniki, encyklopedie (m.in. *Wielką encyklopedię powszechną ilustrowaną*, *Słownik języka polskiego* pod red. J. Karłowicza, A. Kryńskiego i W. Niedźwiedzkiego) – oraz udzielając stypendiów i zapomóg uczynom będącym w trudnej sytuacji materialnej, a także przyznając nagrody najwybitniejszym z nich. Prowadziła też własną działalność edytorską, m.in. wydawała rocznik „Nauka Polska. Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój” (od 1918) i almanach o zasięgu międzynarodowym „Organon” (od 1936, obecnie wydawnictwo Instytutu Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk), organizowała zjazdy uczonych, wspierała działalność instytucji naukowych. Korzystała z własnych funduszy pochodzących od darczyńców, z dotacji państwowych oraz z zapisów polskiego geologa Witolda Zglenickiego, właściciela bakijskich szybów naftowych. W 1951 roku Kasa została wchłonięta przez Towarzystwo Naukowe Warszawskie, a następnie przez Polską Akademię Nauk. Reaktywowano ją w 1991 roku jako Kasę im. Józefa Mianowskiego. Fundację Popierania Nauki, a jej 1. prezesem został profesor Władysław Findeisen, obecnie członek honorowy Kasy. Dzięki aktywności profesora Władysława Findeisena pozyskano fundusze na realizację bogatego programu stypendialnego, z którego skorzystało już ponad półtora tysiąca młodych badaczy, oraz wielu innych przedsięwzięć.

Czesław Makowski, Józef Mianowski. w 50. rocznicę otwarcia Szkoły Głównej Warszawskiej, 1912, APAN, ZM, 40

Edward Gorol, Warszawa 1862-1962. w 100. rocznicę otwarcia Szkoły Głównej Warszawskiej, rewers, 1962, APAN, ZM, 329

Szkota Główna była dla nich wielkim osobistym przeżyciem

Baldau Nawroczyński

Tytus Chałubiński (1820-1889), lekarz, przyrodnik, profesor patologii, pionier klimatycznego leczenia gruźlicy w Polsce, miłośnik i badacz przyrody tatrzańskiej oraz folkloru góralskiego, odkrywca i popularyzator leczniczych i klimatycznych wartości Zakopanego, pionier taternictwa, współtwórca Towarzystwa Tatrzańskiego, uczestnik powstania węgierskiego, zajmował się też filozofią medycyny, autor wielu prac (Historyczny przegląd mniemań o piciowości i sposobie zapłodnienia się roślin, Metoda wynajdywania wskazań lekarskich, Szesć dni w Tatrach), członek i 1. prezes Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego 1881-1885, APAN, ZF, XIV-1

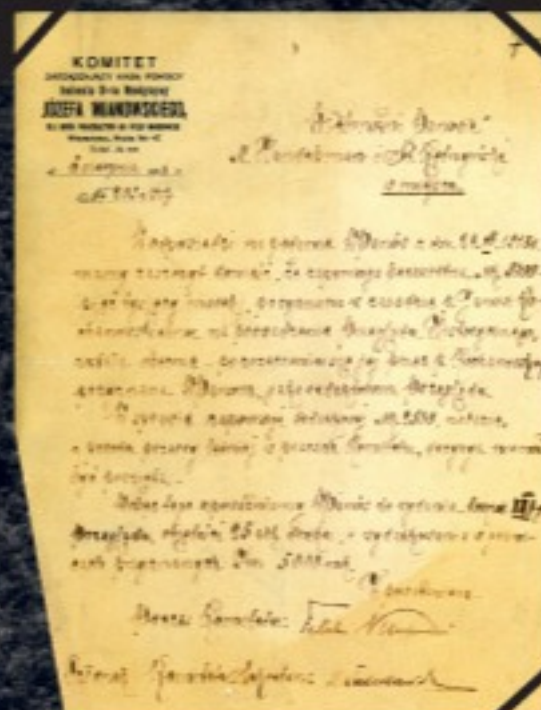
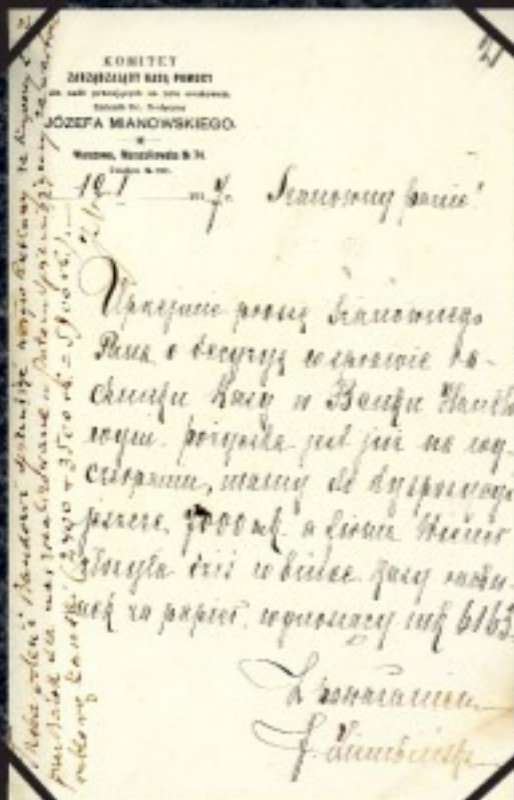
Józef Mianowski (1804-1879), rektor Szkoły Głównej Warszawskiej, lekarz, wykładowca fizjologii, terapii ogólnej i zoofizjologii w Akademii Medyko-Chirurgicznej w Wilnie, zarządzał Katedrą Psychiatrii, Kliniką Ginekologiczną i Dziecięcą w Akademii Medyko-Chirurgicznej w Sankt Petersburgu, działacz społeczny, rzeczywisty radca stanu, nadworny lekarz córki cara Mikołaja I Marii Leuchtenbergskiej i członków innych rodzin arystokratycznych, przyjaciel Juliusza Słowackiego, w czasie powstania styczniowego chronił studentów przed represjami, APAN, ZF, IV-10

Profesorowie Szkoły Głównej Warszawskiej; od lewej: Julian Kosiński (1833-1914, lekarz, pionier w dziedzinie antyseptyki, aseptyki i chirurgii, jako pierwszy w Polsce wyciął pęcherzyk żółciowy, śledzionę, krtań i nerke, współzałożyciel TNW), Teodor Dudyński (1836-1921, prawnik zajmujący się prawem rzymskim i starożytną historią gospodarczą, współzałożyciel i prezes TNW 1913-1916, dobry mówca, sanatnik), Ignacy Baranowski, Władysław Holewiński (1834-1919, prawnik zajmujący się prawem zobowiązań, prawem rzeczowym i prawem porównawczym, przewodniczący Warszawskiej Izby Sądowej, członek Komisji Kodyfikacyjnej Rzeczypospolitej Polskiej, doktor honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego i Lwowskiego, współzałożyciel TNW, jeden z założycieli Kasy im. Józefa Mianowskiego, członek Komitetu Kasy 1881-1889, 1897-1902, 1904, wiceprezes 1889, prezes 1901, 1904), Walenty Mikłaszewski (1839-1924, prawnik zajmujący się prawem karnym, działacz penitencjarno-społeczny, reformator systemu wychowawczego dla młotnich przestępców, organizator kształcenia prawniczego, współzałożyciel i naczelny redaktor „Gazety Sądowej Warszawskiej”), APAN, ZF, XIII-63

Edward Gorol, Józef Mianowski. Rektor Szkoły Głównej. Warszawa 1862-1962, awers, 1962, APAN, ZM, 329

Kasa pomocy dla osób pracujących na polu naukowym im. rektora Szkoły Głównej dr. Józefa Mianowskiego, założona w okresie międzywojnia była w ciągu długiego czasu jedyną uświadomioną w Nadwiślańskim Kraju latami, skierowaną w pomoc szerokiej warstwie garści ludzi, zajętych zbieraniem, porządkowaniem i publicznym wydatkowaniem wiadomości porzecznych.

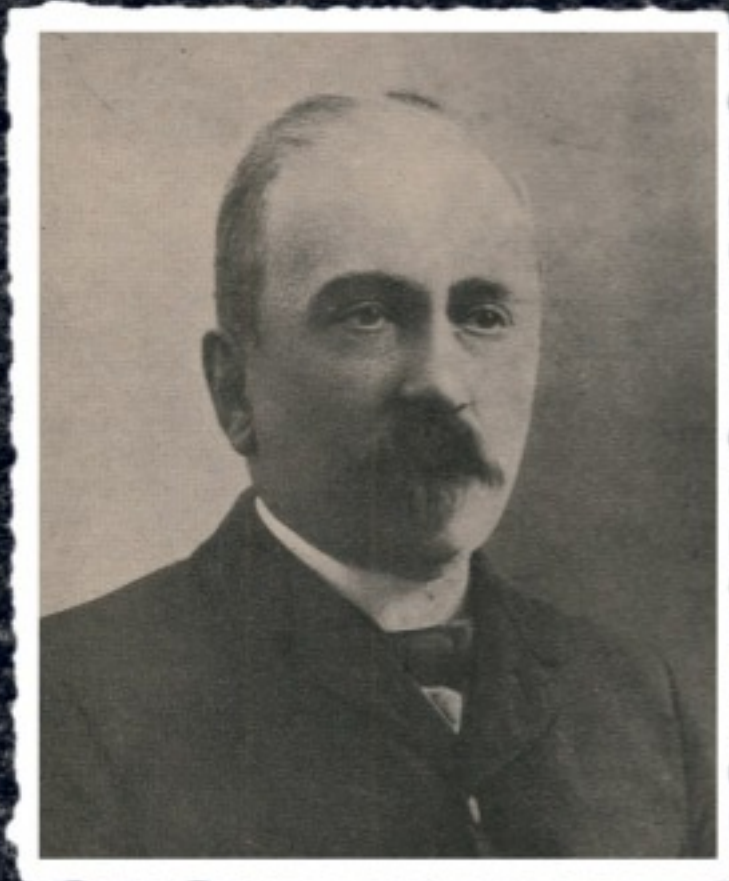
Stefan Zeromski

Jerzy Aleksandrowicz (1819-1894), botanik zajmujący się pszczelarstwem i jedwabnictwem, dyrektor Ogrodu Botanicznego w Warszawie, założyciel Ogrodu Pomologicznego w Marymoncie oraz pasiek w nim, pierwszą w Polsce Szkoły Ogrodniczej, Towarzystwa Ogrodniczego, Towarzystwa i Muzeum Pszczelniczego w Warszawie, dyrektor Muzeum Techniki i Rolnictwa w Warszawie od 1887, jeden z autorów wielkiej encyklopedii powszechnej ilustrowanej, współzałożyciel „Wszecchwiała”, jeden z założycieli Kasy im. Józefa Mianowskiego, APAN, ZF, VI-26

Ignacy Baranowski (1833-1919), lekarz, zwolennik lecznictwa nowoczesnego i naturalnego, m.in. stawiania baniek i stosowania pijawek, doktor honoris causa medycyny na Uniwersytecie Jagiellońskim, mecenas nauk przyrodniczych, filantrop, współzałożyciel TNW, Muzeum Tatrzańskiego, Sanatorium Przeciwgruźliczego w Zakopanem, jeden z fundatorów gmachów Politechniki warszawskiej, autor Pamiętników, jeden z założycieli Kasy im. Józefa Mianowskiego, członek Komitetu Kasy 1885-1897, wiceprezes 1886-1887, prezes 1887-1893, APAN, ZF, VI-6

Konrad Dobrski (1849-1915), lekarz, społecznik, przyjaciel i pierwszy mecenas Henryka Sienkiewicza, aktywny działacz (skarbnik, sekretarz, członek Zarządu) i członek honorowy Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego od 1914, redaktor „Pamiętnika Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego”, jeden z założycieli Kasy im. Józefa Mianowskiego, członek Komitetu Kasy 1881-1914, sekretarz 1881-1893, wiceprezes 1900-1904, prezes 1905-1914, [w:] Kasa imienia Mianowskiego Instytut Popierania Nauki. Dzieje, zadania, organizacja 1881-1929, Warszawa, ok. 1929, s. 11, ZKM

Jakub Natanson (1832-1884), chemik organiczny, otrzymał fuksyne – jeden z pierwszych sztucznych barwników do tkanin, finansista, inicjator i uczestnik przedsięwzięć społecznych, charytatywnych i oświatowych, autor dzieła Krótki rys chemii organicznej ze szczególnym względem na rolnictwo, technologię i medycynę, współzałożyciel Muzeum Przemysłu i Rolnictwa, Banku Handlowego, Szkoły Rzemiosł i Przemysłu w Warszawie, jeden z założycieli Kasy im. Józefa Mianowskiego, członek Komitetu Kasy 1881-1884, APAN, ZF, V-35

W naszej epoce narodził się bogaty, niekierowany i przystawny musi wejść ścisła nauka, jako regulator i kierownik.

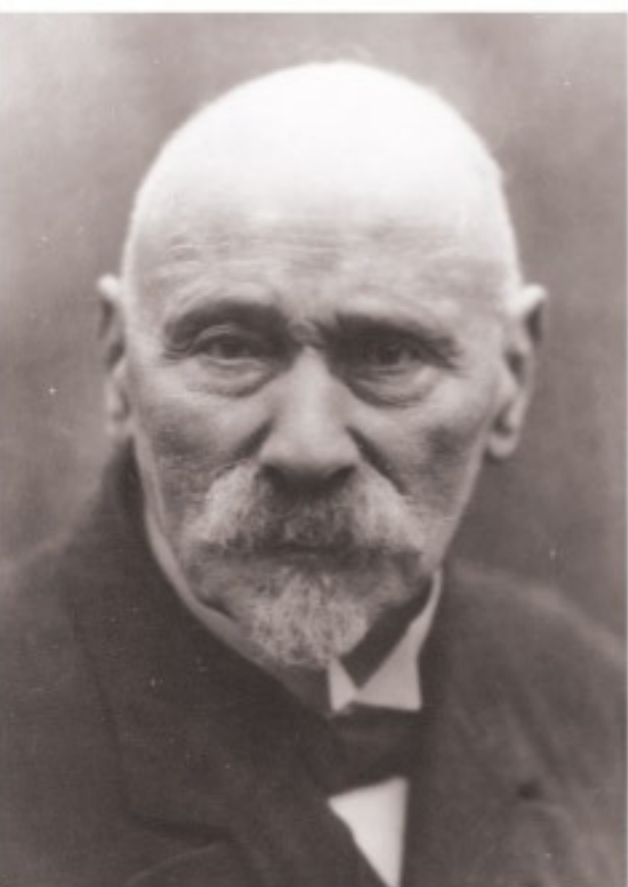
Stefan Żeranski

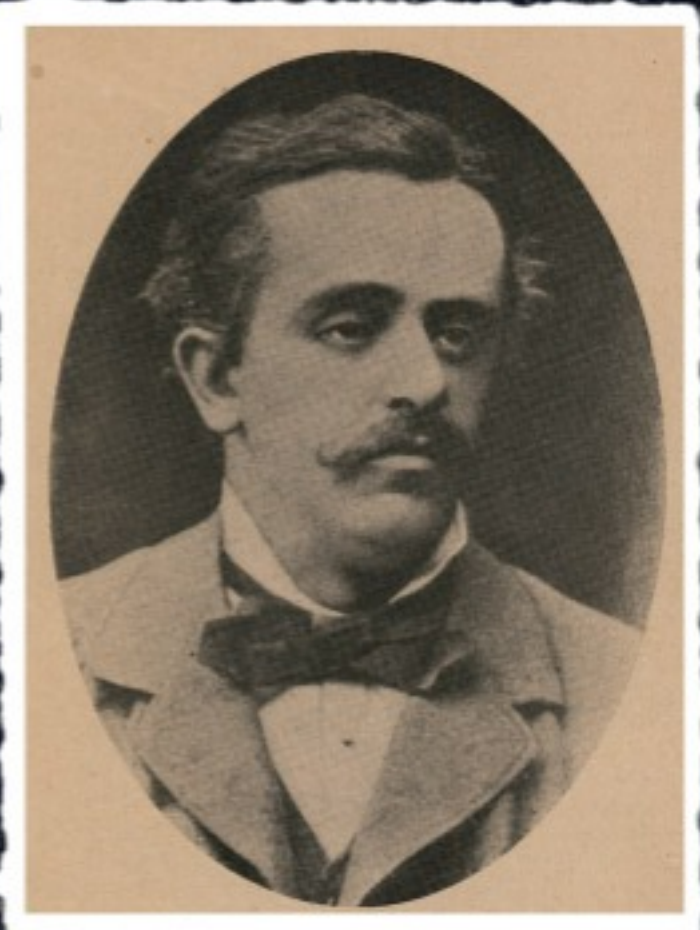
Aleksander Głowacki, pseud. Bolesław Prus (1847-1912), pisarz, prozaik, nowelista (*Anielka, Laika, Faraon*), publicysta okresu pozytywizmu, współtwórca polskiego realizmu, kronikarz warszawy, myśliciel i popularyzator wiedzy, uczestnik powstania styczniowego, redaktor „Kuriera Warszawskiego”, „Kuriera Codziennego” i „Nowin”, propagator turystyki pieszej i rowerowej, w swoim testamencie ufundował stypendia dla ubogich utalentowanych dzieci wiejskich, jeden z założycieli Kasy im. Józefa Mianowskiego, APAN, ZF, XXVII-47

Henryk Sienkiewicz, pseud. Litwos (1846-1916), po nieczym pochodzenia tatarskiego, nowelista, powieściopisarz (*Trylogia, Krzyżacy, Quo vadis*), publicysta, redaktor „Tygodnika Ilustrowanego”, „Przeglądu Tygodniowego”, „Gazety Polskiej”, „Nimy” i „Słowa”, laureat Nagrody Nobla za całokształt twórczości w dziedzinie literatury (1905), współzałożyciel w Vevey Szwajcarskiego Komitetu Generalnego Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce, kawaler Francuskiej Legii Honorowej, jeden z założycieli Kasy im. Józefa Mianowskiego, członek Komitetu Kasy 1881-1883, APAN, ZF, I-38

Aleksander Kraushar, pseud. Alkar (1843-1931), adwokat, historyk, publicysta, poeta, wydawca prac źródłowych z historii Polski i historii Żydów w Polsce, działacz kulturalno-oświatowy, po wybuchu powstania styczniowego organizator druku ulotek powstańczych oraz redaktor działu wiadomości z pola bitwy w półurzędowym organie Rządu Narodowego „Niepodległość” i tajnego czasopisma „Prawda”, współzałożyciel „Gazety Sądowej Warszawskiej”, „Przeglądu Historycznego”, TWW, założyciel i prezes Towarzystwa Miłośników Historii 1911-1931, prowadził wraz z żoną Jadwigą salon historyczno-literacki, skupiający elitę umysłową Warszawy, zwolennik asymilacji ludności żydowskiej, autor kilkuset prac naukowych, w tym ponad stu poświęconych Warszawie (Towarzystwo Warszawskie Przyjaciół Nauk, Monografia historyczna.), jeden z założycieli Kasy im. Józefa Mianowskiego, APAN, ZF, XXX-76

Filip Sulimierski (1843-1885), matematyk, geograf, literat, pierwszy wydawca Słownika geograficznego Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich (1880), redaktor „Mędrowca”, „Tygodnika Ilustrowanego”, „Gazety Handlowej”, „Gazety Polskiej”, „Kuriera Warszawskiego” i „Nowin”, jeden z założycieli Kasy im. Józefa Mianowskiego, członek Komitetu Kasy 1881-1885, [w:] Kasa imienia Mianowskiego Instytut Popierania Nauk? Dzieje, zadania, organizacja 1881-1929, Warszawa, ok. 1929, s. 7, ZK8

*Owa to jedyną miarę nam dążyć, aiebrpiny z miarą byjnej, lecz zupionej
 przez najedzian, staroganej przez zię upraw, sponekieranej przez jany
 gupoty, skłóconej o byle co lub uagin uprem leięcej, moji rozpoczęć planare
 budowane uarej treści, reuustranej, uarej szerokości i byjności ducha,
 śriadanej, często uarodanej, riasnej, na najłepszych i uerzplianych osuntej
 dośriadzeniach i na dostojnych rzorach.*

Stefan Zeranski

Bronisław Chlebowski (1846-1918), historyk literatury zajmujący się dziejami polskiego odrodzenia, baroku i romantyzmu, historią polskiej kultury, a także losami Warszawy, redaktor m.in. Słownika geograficznego Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich oraz wydawnictwa historycznoliterackiego Wiek XIX. Sto lat myśli polskiej, uczestnik powstania styczniowego, członek AU od 1914, współzałożyciel i prezes TNW 1916-1918, członek Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego 1896-1918, wiceprezes 1915-1918, APAN, ZF, XV-119

Stanisław Leopold Kronenberg (1846-1894), przemysłowiec, finansista, syn jednego z najbogatszych ludzi w Warszawie, w spadku po ojcu zyskał fortunę, której nie szczydził na potrzeby społeczne, do 1887 kierował wszystkimi przedsiębiorstwami i interesami rodziny Kronenbergów, prezes Rady Banku Handlowego, Towarzystwa Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, Warszawsko-Terespolskiej i Nadwiślańskiej, członek Komitetu Giełdy Warszawskiej, działacz w przemyśle cukrowniczym, jeden z założycieli Kasy im. Józefa Mianowskiego, członek Komitetu Kasy 1881-1889, wiceprezes 1881-1886, prezes 1886-1887, APAN, ZF, X-254

W wydaniu państwie polskim nanka nie może być wyiebrana,
podpatrzana, przemycana, musi być polska.

Stefan Zeranski

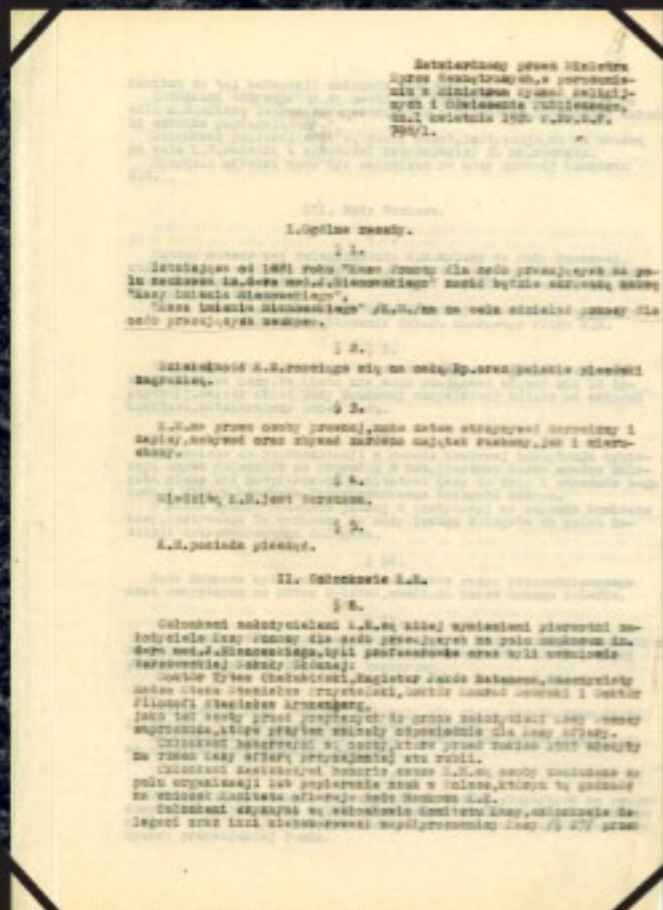
Tadeusz Korzon (1839-1918), historyk, badacz nowożytnych dziejów Polski i historii powszechnej, historii wojen i handlu, prawnik, malarz, publikował w „Tygodniku Ilustrowanym”, „Bibliotece Warszawskiej”, „Kłosach”, „Ateneum”, „Kwartalniku Historycznym” (lwowski), „Muzeum”, „Niwie”, „Tygodniku Literackim” (lwowski) i książkach zbiorowych Charitas (1894), Dla Śląska (1895), członek AU od 1888, współzałożyciel Towarzystwa Miłośników Historii, dyrektor w Bibliotece Ordynacji hr. Zamojskich od 1897, prowadził w Warszawie salon skupiający elitę miasta, współtwórca wielkiej encyklopedii powszechnej i ilustrowanej, autor poczytnych podręczników do historii, członek Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego 1893-1897, 1903-1909, APAN, ZF, IV-179

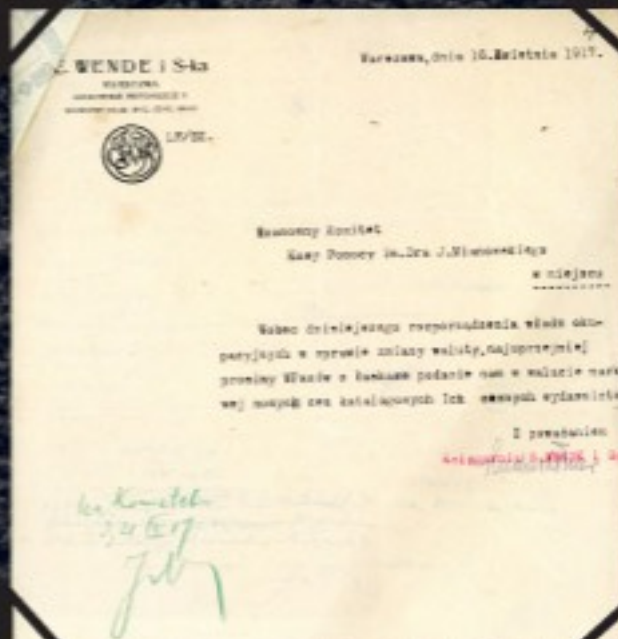
Jan Karol Kochanowski (1869-1949), historyk zajmujący się dziejami średniowiecznymi i historią prawa polskiego, heraldyką, paleografą, metodologią historii, socjologią narodu (Witold, wielki książę litewski, Studium historyczne), wydawca źródeł, członek PAU od 1919, redaktor naczelny „Przeglądu Historycznego” 1905-1916, rektor Uniwersytetu Warszawskiego 1920-1921, współzałożyciel i prezes TNW 1918-1925, członek Towarzystwa Miłośników Historii, członek honorowy Polskiego Towarzystwa Historycznego, zasiadał w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej 1928-1930, członek Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego 1900-1901, 1915, APAN, ZF, XVI-34

Kopalnia ropy na Kaukazie, [w:] Kasa imienia Mianowskiego Instytut Popierania Nauki. Dzieje, zadania, organizacja 1881-1929, Warszawa, ok. 1929, s. 10, ZKM

Statut Kasy im. Józefa Mianowskiego, 1920, APAN, Materiały Kasy im. Józefa Mianowskiego, I-1, j. 7, k. 9

Korespondencja Kasy im. Józefa Mianowskiego, 1917, APAN, Materiały Kasy im. Józefa Mianowskiego, I-1, j. 3, k. 4

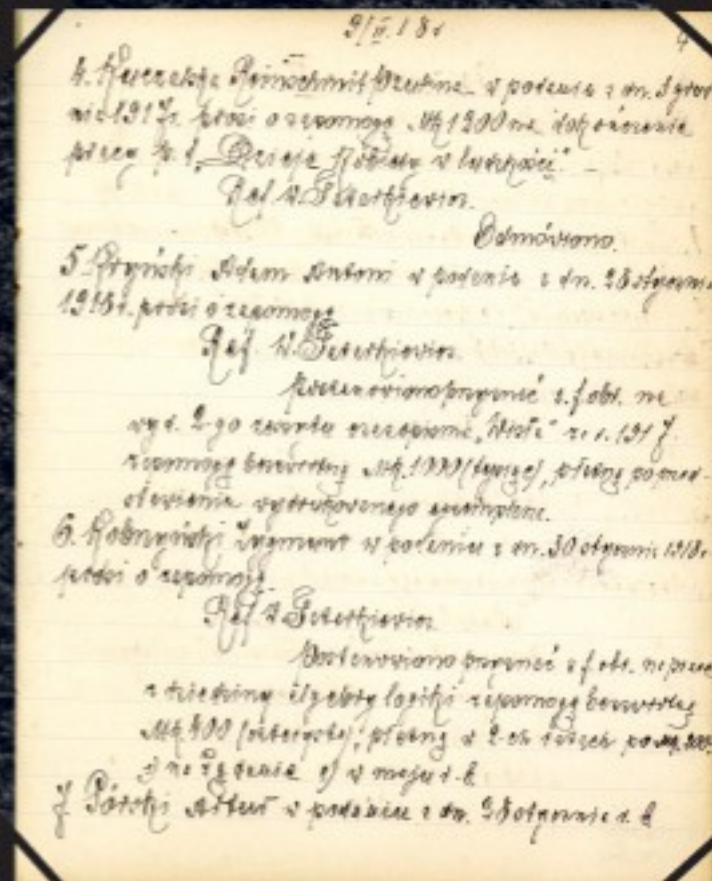

Nauka - to przeczyste i wysokie jezioro w górach,
 w którym w niekalkulowalnej odległości musi być uosobie-
 nie, góry, góry.

Stefan Żeromski

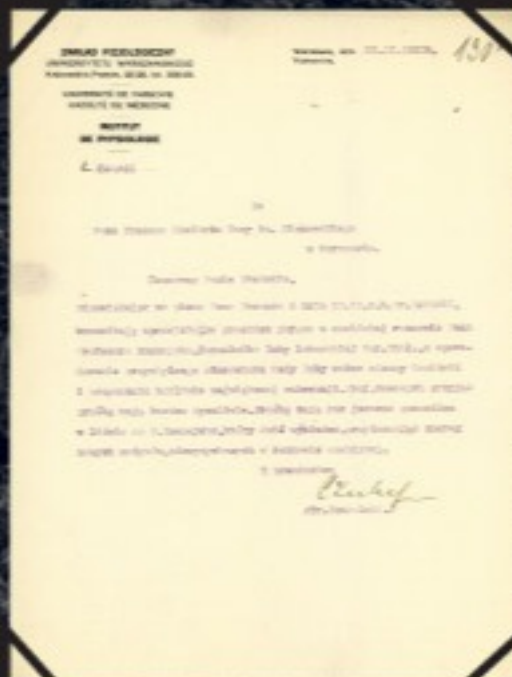
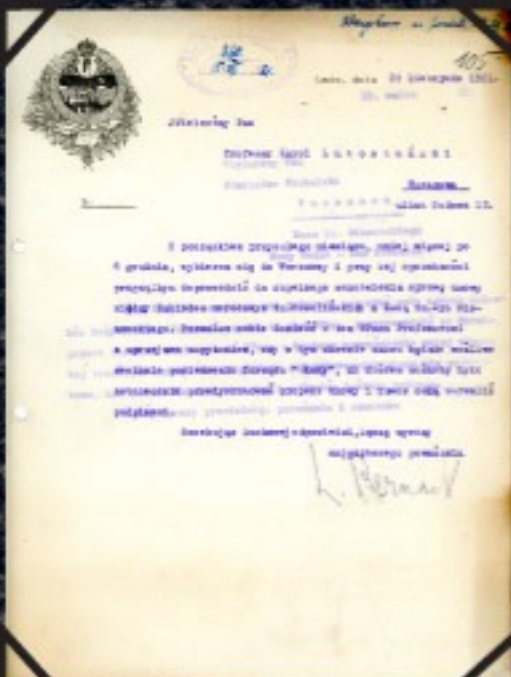
Karol Lutostański (1880-1939),
 prawnik, specjalista prawa rodzinnego,
 założyciel i redaktor czasopisma „Thesis
 Polska”, członek i wiceprzewodniczący
 Komisji Kodyfikacyjnej Rzeczypospolitej
 Polskiej, członek TNW od 1909, adwokat
 przysięgły w warszawskiej Izbie Sądowej,
 kierował Departamentem Ustawodawczym
 Ministerstwa Sprawiedliwości,
 Biurem Prac Kongresowych, działał
 w Towarzystwie Prawniczym, Polskim
 Komitecie Międzynarodowej Współpracy
 Intelektualnej, Towarzystwie Obrony
 Prawa Autorskiego, opracował projekt
 reformy przepisów prawa rodzinnego,
 dopuszczający rozwody oraz zawieranie
 małżeństw w formie wyjątkowo świątecznej
 albo wyłącznie wyznaniowej (Zasady
 projektu prawa małżeńskiego), członek
 Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego
 1912-1914, 1918-1939, prezes 1921-1939,
 APAN, ZF, XXX-104

Protokół posiedzenia Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego, 9 lutego 1918. APAN, Materiały Kasy im. Józefa Mianowskiego, I-1, j. 4, k. 4

Komitet Kasy im. Józefa Mianowskiego; od lewej: Józef Ujejski, Tadeusz Kotarbiński,
 Józef Morozewicz, Jan Zaleski (1869-1932, biochemik, opracował metode otrzymywania heminy,
 członek Komitetu Kasy 1927-1932), Wacław Baehr (1873-1939, biolog, genetyk, cytolog,
 przyczynił się do wyjaśnienia zagadnienia determinacji płci i mejotycznego podziału komórki,
 kandydat do Nagrody Nobla, członek Komitetu Kasy 1927-1934), Bolesław Markowski
 (1862-1936, prawnik, ekonomista, polityk, działacz samorządowy II Rzeczypospolitej,
 minister skarbu, członek Komitetu Kasy 1927-1931, skarbnik 1927-1931), Franciszek Czubański
 (1884-1965, lekarz fizjolog, prowadził badania nad krążeniem krwi, adrenaliną i zmięszonymi
 tkankami, fizjologia pracy oraz regulacja neurohormonalną, członek Komitetu Kasy 1922-1951,
 sekretarz 1925-1926, prezes 1945-1947), Karol Lutostański, Czesław Mitoszynski (1875-1948,
 inżynier mechanik, konstruktor maszyn, profesor aerodynamiki nazywany ojcem polskiego
 lotnictwa, członek Komitetu Kasy 1927-1934), Czesław Białobrzęski (1878-1953, fizyk teoretyk,
 astronom, celowa organizacja wszechświata jest, jego zdaniem, dowodem na istnienie Boga,
 członek Komitetu Kasy 1922-1951), Jan Jakubowski (1905-1975, historyk literatury, redaktor
 „Polonistyki”, „Przeglądu Humanistycznego”, „Poezji”, autor prac o Adolfe Dygaszyskim,
 Stanisławie Wyspiańskim, Stefan Żeromski, członek Komitetu Kasy 1922-1936), ok. 1929,
 APAN, ZF, X-258

Korespondencja Kasy im. Józefa Mianowskiego, 1921, 1931, 1932, APAN, Materiały Kasy im. Józefa Mianowskiego, I-1, j. 3, k. 105, 130a, 148

Posiadamy instytucję temu właśnie celowi służącą, założoną w urzędach
 władz przez ówczesnych i przekazaną nam, którzy zajmujemy
 w stałym bezgranicznej, stałej redukcji.

Stefan Zeranski

Kazimierz Stołyhwo (1880-1966), antropolog, jego badania koncentrowały się na antropogenezie, klasyfikacji człowieka współczesnego oraz metodach określania typów rasowych i konstytucyjnych (Analiza typów antropologicznych), sekretarz TNW 1919-1924, członek PAU od 1943, członek Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego 1923, TNW, APAN, ZF, XXI-65

*Stołyhwo 19. 10. 1921
 Józefowi Mianowskiemu*

Do Komitetu Kasy im. J. Mianowskiego
 dotychczas przy mniejszym list p. Kachanowski
 otrzymałem proszę o wyrażenie zgody na wzięcie udziału
 60 sztuk papieru wazownego i materiału przygotowanego
 przez Pana Kachana i innych koleżanów wazownego. Proszę
 opanować koszt wyrażenia "Historia" - tylko
 na papierze wazownym.

Stefan Zeranski

ZARZĄDCA PREZIDENTA
 im. Mianowskiego

Warszawa, dn. 24. 10. 1921

VVV.

Tragedja oddał list miesiąc zwycięskiej wojny
 zarząd Miasta St. Warszawy organizuje powitanie
 przyjęcie w dn. 22. 10. 1921. powołano do stolicy
 2000 żołnierzy warszawskich, a mianowicie: 1000 żoł-
 nierzy kawalerii, 1000 żołnierzy piechoty oraz 1000
 dywizyj artylerji konnej.

W przekonaniu, że przedstawiciel stow-
 rzenia WVV. będzie wzięli udział w powita-
 niu, Komitet Zarządca prosi o przysłanie
 zaproszenia - na uczestnictwo powitania, która roz-
 paczanie się o godz. 10-iej rano nastąpieniem przy
 kolumnie kolumny na placu Łazienkowskim.

Wła WVV. członków, którzy nie będą mogli
 otrzymać zaproszenia /karty różowa/ z powodu b-
 rzości miejsca przy kolumnie, Komitet zakłada b-
 kuletek na prawo wejścia na Krakowskie Przedmie-
 ście.

Przesła Komitetu

KOMITET
 Zarządca im. Mianowskiego
 JÓZEFA MIANOWSKIEGO
 ul. Krakowskie Przedmieście 10
 Warszawa

Warszawa, dn. 24. 10. 1921

Dotychczas nie ma zmian w sprawie w dn. 22. 10. 1921.
 na 10. 10. 1921 - 10. 10. 1921 - 10. 10. 1921 - 10. 10. 1921
 z prośbą o wyrażenie zgody na wzięcie udziału w powita-
 niu w Warszawie 2000 żołnierzy warszawskich, a mianowicie:
 1000 żołnierzy kawalerii, 1000 żołnierzy piechoty oraz 1000
 dywizyj artylerji konnej.

Najlepiej wyrażenie zgodę w załączeniu karta, w której 1000
 sztuk papieru wazownego i materiału przygotowanego przez
 Pana Kachana i innych koleżanów wazownego.

Z wyrażeniem
 Stefan Zeranski

BIURO KASY
 WŁ. LAZARSKIEGO
 ul. Krakowskie Przedmieście 10
 Warszawa

Warszawa, dn. 24. 10. 1921

Dotychczas nie ma zmian w sprawie w dn. 22. 10. 1921.
 na 10. 10. 1921 - 10. 10. 1921 - 10. 10. 1921 - 10. 10. 1921
 z prośbą o wyrażenie zgody na wzięcie udziału w powita-
 niu w Warszawie 2000 żołnierzy warszawskich, a mianowicie:
 1000 żołnierzy kawalerii, 1000 żołnierzy piechoty oraz 1000
 dywizyj artylerji konnej.

Najlepiej wyrażenie zgodę w załączeniu karta, w której 1000
 sztuk papieru wazownego i materiału przygotowanego przez
 Pana Kachana i innych koleżanów wazownego.

Z wyrażeniem
 Stefan Zeranski

Korespondencja Kasy im. Józefa Mianowskiego, 1921, APAN, Materiały Kasy im. Józefa Mianowskiego, I-1, j. 3, k. 8, 9, 29, 32

SOCIETAS SCIENTIARUM VARSAVIENSIS
 TOWARZYSTWO NAUKOWE WARSZAWSKIE

Warszawa, dn. 24. 10. 1921

Dotychczas nie ma zmian w sprawie w dn. 22. 10. 1921.
 na 10. 10. 1921 - 10. 10. 1921 - 10. 10. 1921 - 10. 10. 1921
 z prośbą o wyrażenie zgody na wzięcie udziału w powita-
 niu w Warszawie 2000 żołnierzy warszawskich, a mianowicie:
 1000 żołnierzy kawalerii, 1000 żołnierzy piechoty oraz 1000
 dywizyj artylerji konnej.

Najlepiej wyrażenie zgodę w załączeniu karta, w której 1000
 sztuk papieru wazownego i materiału przygotowanego przez
 Pana Kachana i innych koleżanów wazownego.

Z wyrażeniem
 Stefan Zeranski

Dotychczas nie ma zmian w sprawie w dn. 22. 10. 1921.
 na 10. 10. 1921 - 10. 10. 1921 - 10. 10. 1921 - 10. 10. 1921
 z prośbą o wyrażenie zgody na wzięcie udziału w powita-
 niu w Warszawie 2000 żołnierzy warszawskich, a mianowicie:
 1000 żołnierzy kawalerii, 1000 żołnierzy piechoty oraz 1000
 dywizyj artylerji konnej.

Najlepiej wyrażenie zgodę w załączeniu karta, w której 1000
 sztuk papieru wazownego i materiału przygotowanego przez
 Pana Kachana i innych koleżanów wazownego.

Z wyrażeniem
 Stefan Zeranski

List Juliana Talki-Hryniewiczza i Kazimierza Stołyhwo do Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego, 1921, APAN, Materiały Kasy im. Józefa Mianowskiego, I-1, j. 3, k. 13, 13 v.

W dniu 12 maja 1928 roku odbyło się w Pałacu Staszica, z powodu stworzenia lokalnej reprezentacyjnej Kasy im. Mianowskiego, uroczyste publiczne posiedzenie z udziałem Wysokiego Protektora Kasy Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej prof. Ignacego Mościckiego, członków Rządu i przedstawicieli władz państwowych Sejm i Senatu, Rady Naukowej, darczyńców członków Komitetu Zarządzającego Kasą im. Mianowskiego, przedstawicieli szkół wyższych, miasta, prasy oraz zaproszonych gości.

Komitet Zarządzający Kasą im. Józefa Mianowskiego

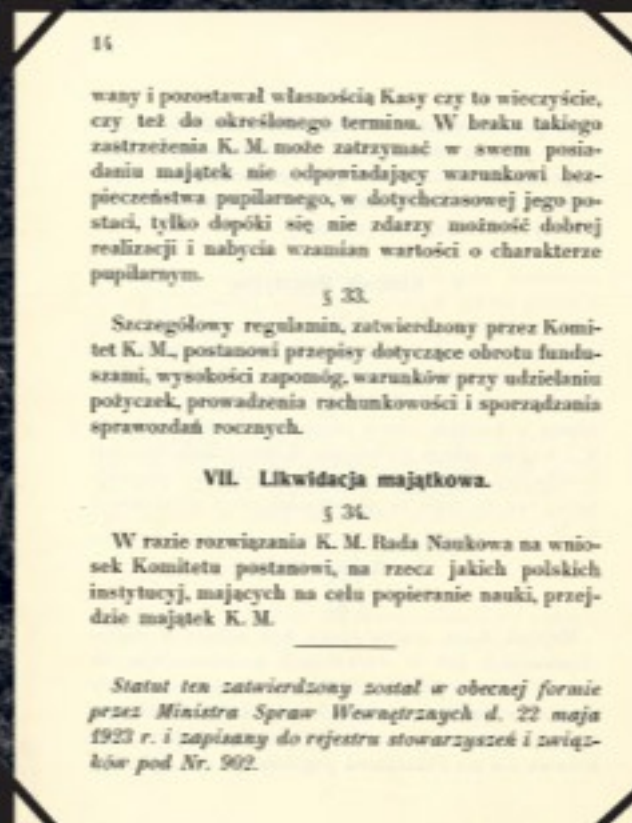
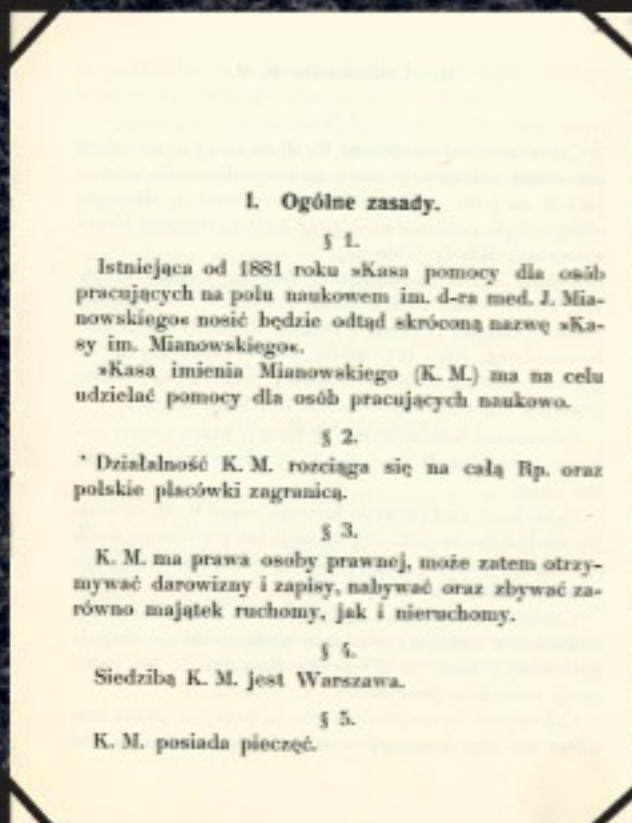
Władysław Tatarkiewicz (1886-1980), filozof, historyk filozofii i sztuki, estetyk, etyk, redaktor naczelny „Przeglądu Filozoficznego” i „Estetyki”, autor semantycznej analizy szczęścia (o szczęściu), związany w pewnym zakresie z lwowsko-warszawską szkołą filozoficzną, wiceprezes TNW 1937-1946, członek PAU od 1930, PAN od 1956, jego Historia filozofii była wiele lat podstawowym podręcznikiem akademickim, członek Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego 1915-1920, członek Rady Naukowej Kasy 1920-1921, Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Wiedniu, APAN, ZF, XIII-66

Pałac Staszica w stylu klasycystycznym po przebudowie według projektu Mariana Lelewicza w latach 1924-1926 z motywem kościoła św. Krzyża, przed 2. wojną światową, KLZ

Józef Morozewicz (1865-1941), mineralog, petrograf, badacz minerałów i skał w Rosji, Szwecji, Norwegii i Polsce, prowadził prace eksperymentalne nad syntezą minerałów i skał, otrzymał sztuczny bazalt i skały z nim spokrewnione, organizator i pierwszy dyrektor Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie, autor około stu czterdziestu prac naukowych (o pokładach fosforowych Podoła), członek Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego 1927-1934, WZPAN

Sprawozdanie czterdzieste siódme z działalności Kasy... Warszawa 1929, ZKM

*Dziś więcej dokucza brak materialny, ale nie my jedni go odczuwamy.
Toteż lotu nie ruinujemy. Przeciż od mniejszego racjonalni
poprzednicy nasi i nie zawiedli się u rachubie.*

Komitet Zarządzający Kasą im. Józefa Mianowskiego

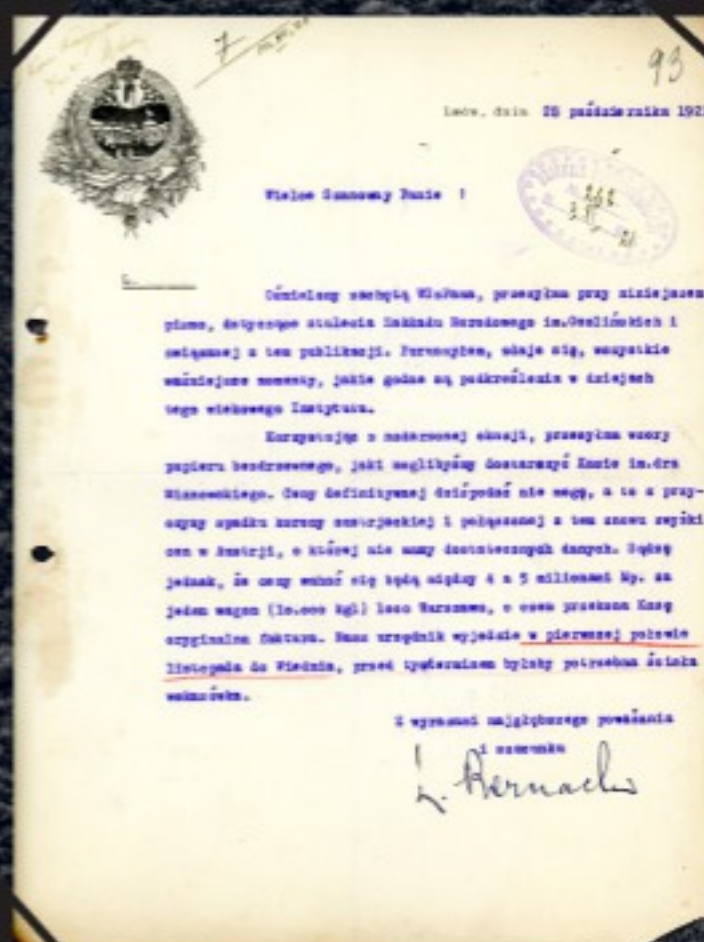
Tadeusz Kotarbiński (1886-1981), filozof, logik, etyk, pedagog, poeta, aforysta (*Medytacje o życiu godziwym*), przedstawiciel lwowsko-warszawskiej szkoły filozoficznej, twórca reizmu w ontologii, ulubioną jego dziedziną była prakseologia, czyli nauka o sprawym działaniu (*Tryktaż o sprawym działaniu*), zwolennik realizmu praktycznego, radykalny ateista odróżniający jednak niewiarę od bezbożnictwa lekceważącego i obrażającego uczucia innych, członek PAU od 1946, prezes PAN 1957-1962, członek wielu polskich i zagranicznych towarzystw naukowych, m.in. przewodniczący Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, Międzynarodowego Instytutu Filozoficznego, członek Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego 1920-1925, 1927-1934, APAN, ZF, XXXII-65

Stanisław Szober (1879-1938), językoznawca uprawiający językoznawstwo ogólne i indoeuropejskie, pedagog, autor licznych prac z teorii języka, gramatyki porównawczej, gramatyki, metodyki i kultury języka polskiego (*Zarys językoznawstwa ogólnego*, *Gramatyka języka polskiego*, *Słownik poprawnej polszczyzny*), członek PAU od 1938, członek Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego 1919-1922, 1937, sekretarz 1920-1921, APAN, ZF, V-175

Stanisław Michalski (1865-1949), inżynier mechaniczny, działacz oświatowy, organizator życia naukowego w Polsce, współzałożyciel kilku warszawskich stowarzyszeń oświatowych, bibliotek, czytelni, inicjator i wydawca *Poradnika dla samouków*, kierownik Działu Naukowego i organizator Koła Naukowskiego Kasy im. Józefa Mianowskiego, główny animator działalności tej instytucji, opiekun domu wypoczynkowego w Madralimie, organizator dwóch zjazdów naukowych (1920, 1927), redaktor rocznika „*Nauka Polska. Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój*”, dyrektor Funduszu Kultury Narodowej 1928-1939, członek Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego 1945-1947, APAN, ZF, XXXI-57

Korespondencja Kasy im. Józefa Mianowskiego, 1921, APAN, Materiały Kasy im. Józefa Mianowskiego, I-1, j. 3, k. 93

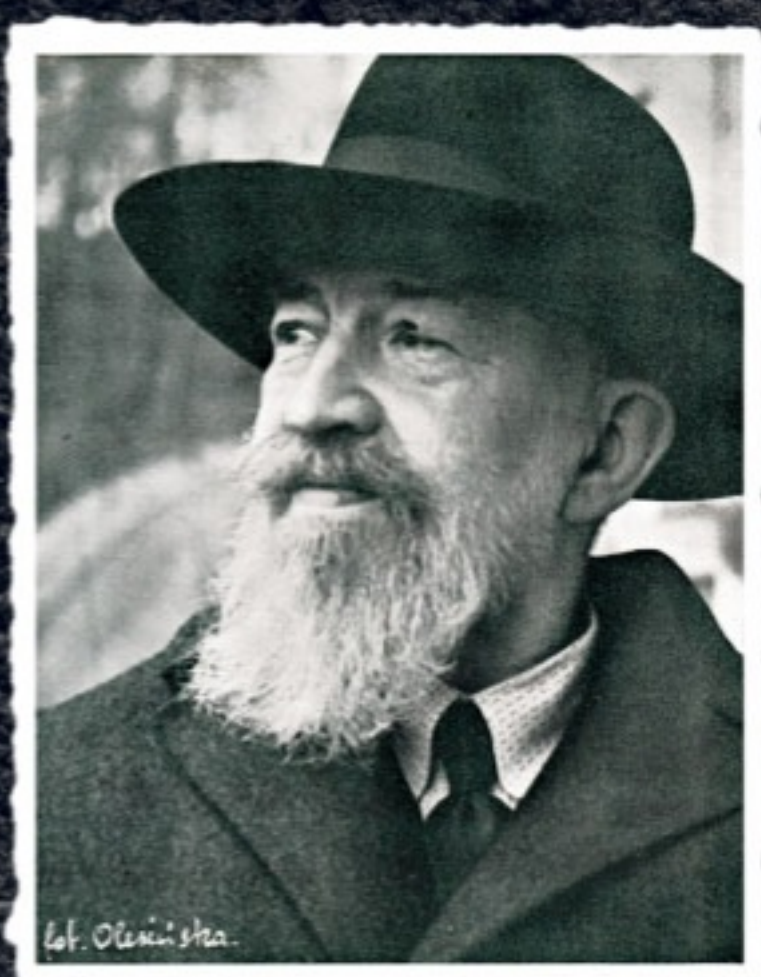

Z pomocą nauki jedynie nie tracimy bogactw duchowych,
które nasz naród już posiada, i z jej pomocą jedynie
zdolamy je odzyskać.

Stefan Żeromski

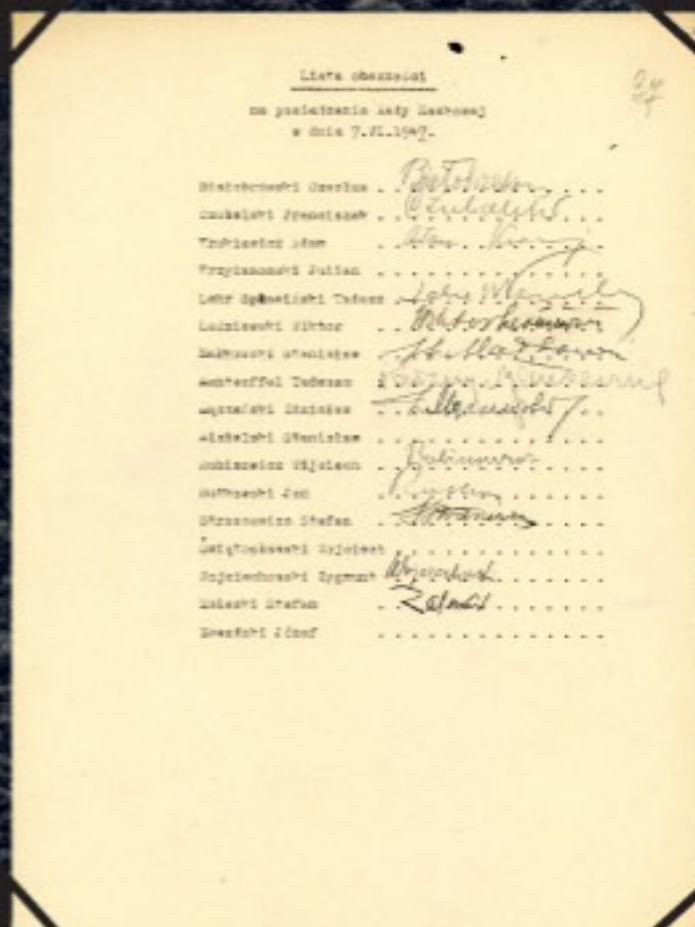
Kazimierz Żorawski (1866-1953), matematyk, członek AU od 1900, rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego 1917-1918, dyrektor Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego 1920-1921, współzałożyciel Towarzystwa Matematycznego w Krakowie (1919), prezes TNW 1925-1931, członek PAN od 1952, autor prac poświęconych zagadnieniom teorii równań różniczkowych, geometrii różniczkowej, grup topologicznych i mechaniki (wykład geometrii analitycznej), członek Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego 1925-1926, wiceprezes 1925-1926, członek Rady Naukowej Kasy 1920-1928 i jej 1. przewodniczący 1920-1921, PAU, APAN, ZF, XVIII-4

Kazimierz Twardowski (1866-1938), filozof, twórca lwowsko-warszawskiej szkoły filozofii, świetny wykładowca i dydaktyk, wykładał filozofię po polsku i dla Polaków na Uniwersytecie Lwowskim, rektor Uniwersytetu Lwowskiego 1915-1916, na jego charyzmatyczne wykłady prowadzone o bardzo wczesnej porze przychodziły tłumy słuchaczy, ojciec polskiej filozofii, twórca oryginalnych idei, które miały duże znaczenie dla rozwoju filozofii na świecie (Rozprawy i artykuły filozoficzne), założyciel pierwszego laboratorium psychologicznego w Polsce, wykształcił ponad trzydziestu profesorów filozofów i psychologów, założyciel Polskiego Towarzystwa Filozoficznego (1904) i czasopisma „Ruch Filozoficzny” (1911), członek AU od 1911, członek Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego 1920-1931 i jej 2. przewodniczący 1922-1931, Związek Polskich Towarzystw Naukowych, APAN, ZF, V-198

Wojciech Świątosławski (1881-1968), chemik, biofizyk, twórca polskiej szkoły fizykochemicznej, członek TNW od 1922, prezes Polskiego Towarzystwa Chemicznego 1925-1926, rektor Politechniki Warszawskiej 1928-1929, wiceprezes Międzynarodowej Unii Chemii Czystej i Stosowanej 1928-1932, 1934-1940, prezes m.in. Komisji Danych Fizykochemicznych, Międzynarodowej Komisji wzorców Fizykochemicznych, wiceprezes PAU 1934-1946, senator Rzeczypospolitej Polskiej i minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego 1935-1939, członek PAN od 1952, dwukrotnie nominowany do Nagrody Nobla, autor ponad pięciuset prac naukowych, jedenastu monografi (Ebuliometria, Azeotropia i poliazeotropia) i wielu patentów, członek Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego 1925-1927, członek Rady Naukowej Kasy 1930-1939, 1947-1948, 1951 i jej 3. przewodniczący 1932-1939, PAU, APAN, ZF, XXXII-58

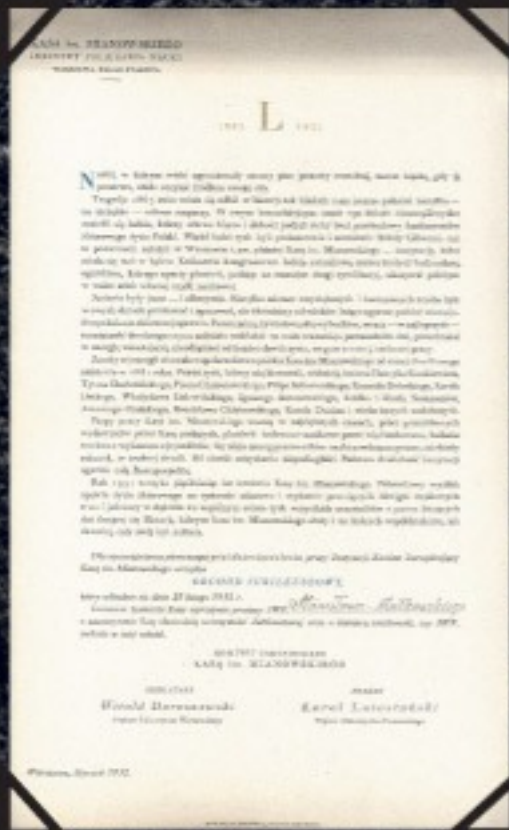

Lista obecności na posiedzeniu Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego, 7 czerwca 1947, APAN, Materiały Kasy im. Józefa Mianowskiego, I-1, j. 19, k. 37

Obecnie Kasa dobrego 50 lat istnienia. Pde jej dziatania wzrasta sie u miare wzrastajacej aktywnosci naszej wanki. W tej aktywnosci jest walka o nasz byt duchowy, o nasz indywidualnosc narodowa, szlachetne uspotrzednictwo i powarnanie prawd, majscych byc podwalina lepszego jutra naszej Ojczyzny i caliej ludzkiej spolecznosci.

Komitet Zaradzajacy Kasą im. Józefa Mianowskiego

Zaproszenie na uroczystość obchodu 50-lecia Kasy im. Józefa Mianowskiego, 1932, APAN, Materiały Kasy im. Józefa Mianowskiego, I-1, j. 85, k. II, 12

Karta wstępu na uroczystość obchodu 50-lecia Kasy im. Józefa Mianowskiego oraz program uroczystości, 1932, APAN, Materiały Witolda Chodźki, III-77, b.p.

Przyjęcie u Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Ignacego Mościckiego na Zamku Królewskim w Warszawie, 27 lutego 1932, [w:] Pamiętnik obchodu 50-lecia Kasy im. Mianowskiego 1881 L 1931, Warszawa 1932, Fot. na wklejce, k. nIb. 1, ZKM

Złożenie wienca pod pomnikiem Mikołaja Kopernika w Warszawie, 28 lutego 1932, [w:] Pamiętnik obchodu 50-lecia Kasy im. Mianowskiego 1881 L 1931, Warszawa 1932, fot. na wklejce, k. nIb. 4, ZKM

Uroczyste posiedzenie Kasy im. Józefa Mianowskiego w auli Uniwersytetu Warszawskiego, 28 lutego 1932, przemawia prezes Karol Lutoszański, [w:] Pamiętnik obchodu 50-lecia Kasy im. Mianowskiego 1881 L 1931, Warszawa 1932, fot. na wklejce, k. nIb. 3, ZKM

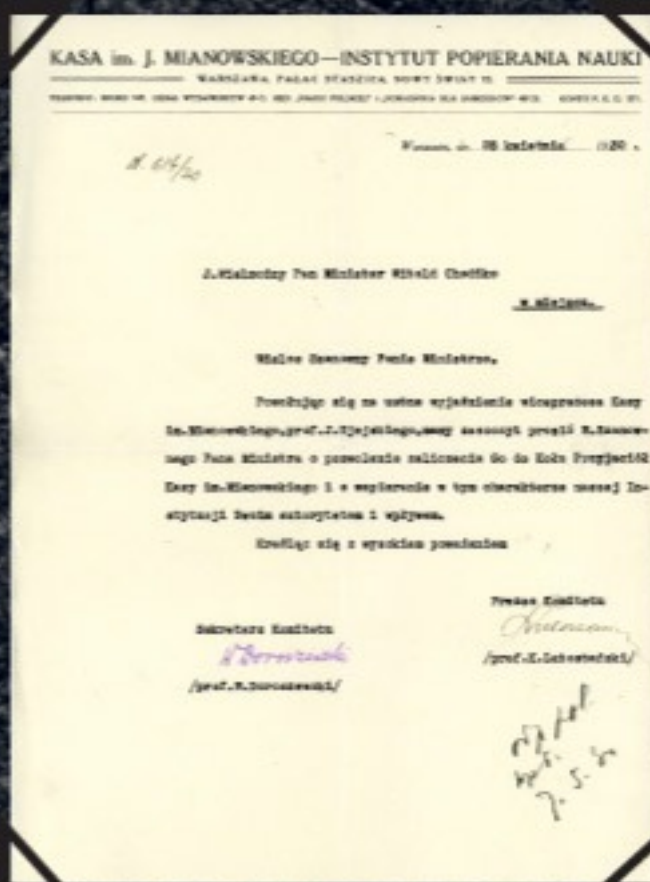

Wszystkim ofiarodawcom, przyjaciołom i współpracownikom Kasy, którzy się pomogą, radę lub majątkiem przyczynili się do pomysłowego rozwoju instytucji, Komitet składa niniejszym serdeczne podziękowania.

Komitet Zarządzający Kasą im. Józefa Mianowskiego

Józef Ujejski (1883-1937), historyk literatury, badacz romantyzmu, zwłaszcza prądów filozoficznych i umysłowych epoki i ich odzwierciedlenia w literaturze; zajmował się mistyczą-utopijną i filozoficzną myślą mesjanizmu (Dzieje polskiego mesjanizmu do powstania listopadowego włącznie), członek TNW od 1921, PAU od 1922, rektor Uniwersytetu Warszawskiego 1932-1933, członek Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego 1921-1936, sekretarz 1923-1925, 1927-1929, wiceprezes 1929-1936, APAN, ZF, V-185

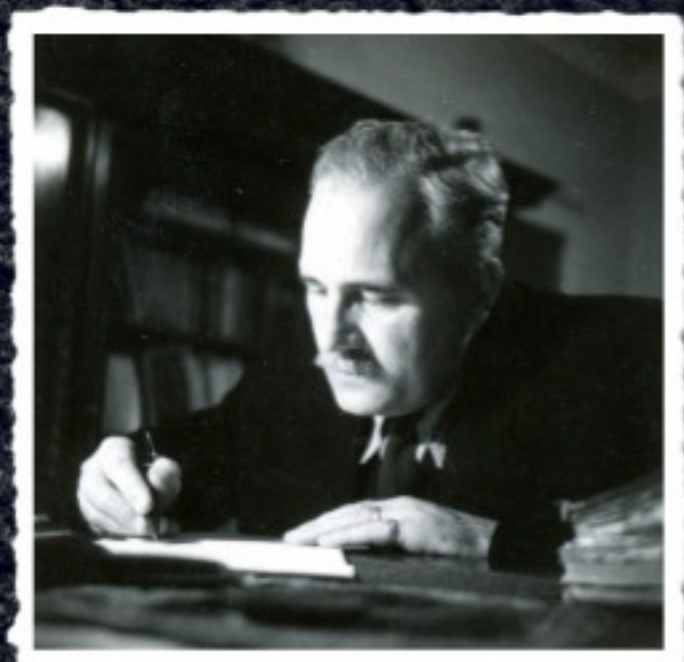

Zaproszenie Witolda Chodźki (1875-1954), profesora higieny, lekarza psychiatry i neurologa, społecznika, polityka, ministra zdrowia publicznego, do Koła Przyjaciół Kasy im. Józefa Mianowskiego, 1930, APAN, Materiały Witolda Chodźki, III-77, b.p.

Maria Skłodowska-Curie (1867-1934), fizyk, chemik, prekursorka radiochemii, laureatka wraz z mężem Piotrem Curie i Henrim Becquerellem Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki za odkrycie polonu i radu (1903) oraz w dziedzinie chemii (samodzielnie) za wydzielenie czystego radu (1911), objęła jako pierwsza kobieta na świecie kierownictwo Laboratorium i Katedry Fizyki na Sorbonie (1906), uczestniczka konferencji Solvaya, w czasie I. wojny światowej szef wojskowej komórki medycznej zajmującej się organizowaniem polowych stacji rentgenograficznych, uhonorowana Francuską Legią Honorową oraz wieloma doktoratami honorowymi, matka Ireny Joliot-Curie, laureatki Nagrody Nobla (1935), dożywni członek Kasy im. Józefa Mianowskiego od 1930, MMS

Dyplom dożywnego członka kasy im. Józefa Mianowskiego przyznany Marii Skłodowskiej-Curie, 1930; [w:] Korespondencja polska Marii Skłodowskiej-Curie 1881-1934, Warszawa 1994, IBLPAN, II, 53.891

Witold Doroszewski (1899-1976), językoznawca o bardzo szerokich zainteresowaniach (językoznawstwo ogólne, fonetyka, dialektologia, słowotwórstwo, semantyka, leksykologia, zagadnienia poprawności języka), redaktor fundamentalnego słownika języka polskiego, autor wielu poradników językowych (Rozmowy o języku, O kulturze słowa, Poradnik językowy), członek TNW od 1930, PAU od 1947, PAN od 1952, prezes Polskiego Towarzystwa Językoznawczego 1956-1958, redaktor naczelny „Poradnika Językowego” 1932-1976, członek Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego 1929-1936, sekretarz 1929-1936, APAN, ZF, IV-214

Kazimierz Żorawski, ok. 1890, młodzieńcza miłość Marii Skłodowskiej, MMS

*Ze ma brzuch niewypięty i bez złota szaty,
 Świat się raz z Dami Kasy Konstancji bogaty.
 Świej się, le kotarł zwiere - Dam mu odparie.
 Ty masz złoto u brzuchu - a ja mam u gwarie.*

Autym

Stanisław Michalski w Mądralinie, APAN, ZF, XXXI-57

Stanisław Michalski w Mądralinie, APAN, ZF, II-101

Zawiadomienie o wolnych pokojach w domach wypożyczonych Kasy im. Józefa Mianowskiego, 1931, APAN, Materiały Kasy im. Józefa Mianowskiego, I-1, j. 3, k. 134

Dom wypożyczony w Mądralinie, APAN, ZF, II-101

Zebrańie Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego; od prawej: Ludwik Szperl (1879-1944, chemik, rektor Politechniki Warszawskiej 1926-1928, inicjator badań nad działaniem siarki, siarkowodoru i selenowodoru na związki organiczne, członek Komitetu Kasy 1914-1925, 1932-1944, wiceprezes 1922-1925), Stanisław Michalski, Wojciech Świętosławski, Ludwik Krzywicki (1859-1941, socjolog, działacz społeczny, publicysta, popularyzator socjalizmu na ziemiach polskich), Ignacy Mościcki (1867-1946, polityk, prezydent Rzeczypospolitej Polskiej 1926-1939, chemik, wynalazca, budowniczy polskiego przemysłu chemicznego, członek Rady Naukowej Kasy 1920-1924, Politechnika Lwowska), Czesław Białobrzęski, Bolesław Hryniewicz (1875-1963, botanik, współzałożyciel i prezes Polskiego Towarzystwa Botanicznego, profesor systematyki i geografii roślin na Uniwersytecie Warszawskim i jego rektor 1926-1927, badacz przyrody Kaukazu, Uralu i Armenii), Witold Staniewicz (1888-1966, ekonomista rolny, rektor Uniwersytetu Stefana Batorego 1933-1937, działacz państwowy II Rzeczypospolitej, członek Rady Naukowej Kasy 1930-1939, Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Wilnie) i inni, Mądralin, 29 czerwca 1939, APAN, ZF, II-101

Pismo Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego do Ministerstwa Oświaty w sprawie stanu zdrowia Stanisława Michalskiego, 1946, APAN, Materiały Kasy im. Józefa Mianowskiego, I-1, j. 46, k. 2

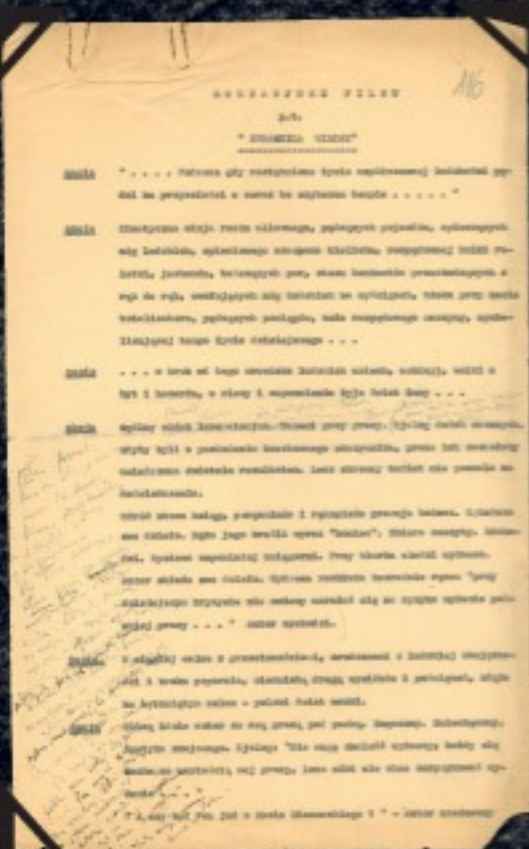
Nekrolog Stanisława Michalskiego, 1949, APAN, Materiały Kasy im. Józefa Mianowskiego, I-1, j. 46, k. 6

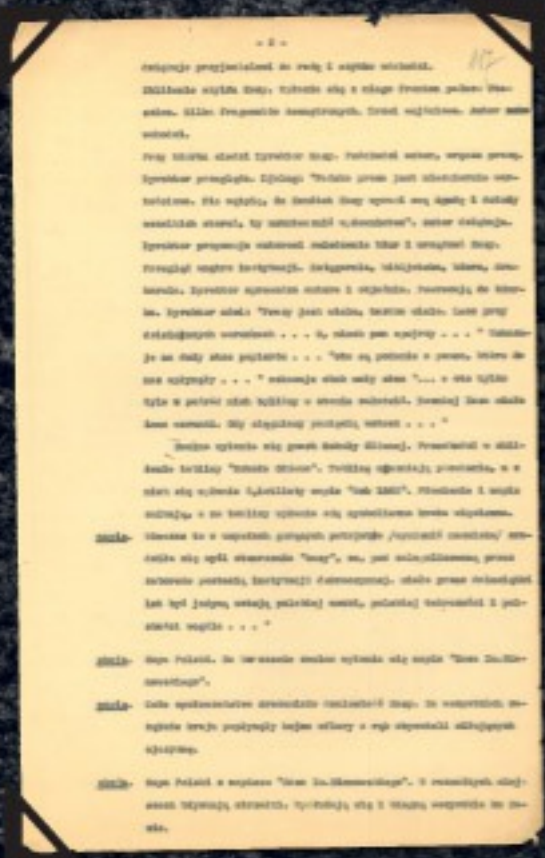
Pamiętajmy, że nauka jest potęgą narodu.
Scenariusz filmu „Strażnica wiedzy”

Biblioteka wydawnictwa Kasy im. Józefa Mianowskiego, [w:] Kasa imienia Mianowskiego Instytut Popierania Nauki, Dzieje, zadania, organizacja 1881-1929, Warszawa, ok. 1929, s. 16, ZKM

Ekspozycja wydawnictwa Kasy im. Józefa Mianowskiego, [w:] Kasa imienia Mianowskiego Instytut Popierania Nauki, Dzieje, zadania, organizacja 1881-1929, Warszawa, ok. 1929, s. 17, ZKM

Prace związane z powstaniem Polskiej Akademii Nauk jako centralnej instytucji naukowej w kraju przyspieszyły moment likwidacji Kasy imienia Mianowskiego. W dniu 3 marca 1951 roku została ona włączona do Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, a następnie podzielona losy TNW i Polskiej Akademii Umiejętności: Komitet Zarządzający Kasą im. Józefa Mianowskiego

Tadeusz Manteuffel (1902-1970), historyk mediewista, w wojnie polsko-bolszewickiej stracił prawą rękę, walczył w obronie Warszawy, żołnierz Armii Krajowej, reaktorator Towarzystwa Miłośników Historii, członek TNW od 1936, PAU od 1949, PAN od 1952, prezes Polskiego Towarzystwa Historycznego 1950-1955; twórca i dyrektor Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk 1953-1970, który nosi jego imię, jeden z organizatorów I Kongresu Nauki Polskiej, inicjator zbiorowego opracowania Zarys historii Polski, kurator Kasy im. Józefa Mianowskiego z ramienia Ministerstwa Oświaty, członek Komitetu Kasy 1945-1951, sekretarz 1945-1948, APAN, ZF, XXXII-36

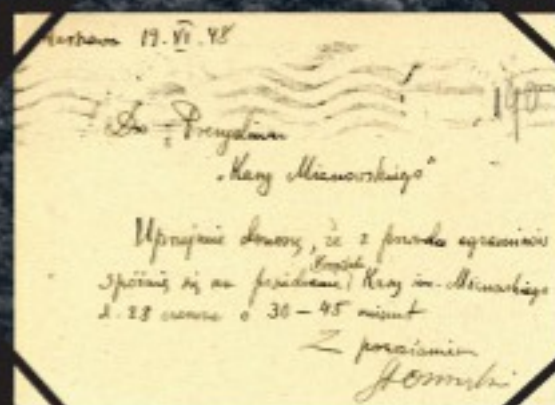
Tadeusz Lehr-Spławiński (1891-1965), językoznawca, sławista zajmujący się gramatyką historyczną języków słowiańskich, historia słowiańszczyzny, etnografia (Gramatyka połabska, O pochodzeniu i praojczyźnie Słowian), członek PAU od 1928, PAN od 1952, rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego 1938-1939, 1945-1946, członek Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego 1936-1939, 1947-1948, 1951, przewodniczący 1947-1948, Uniwersytet Jagielloński, APAN, ZF, XIV-196

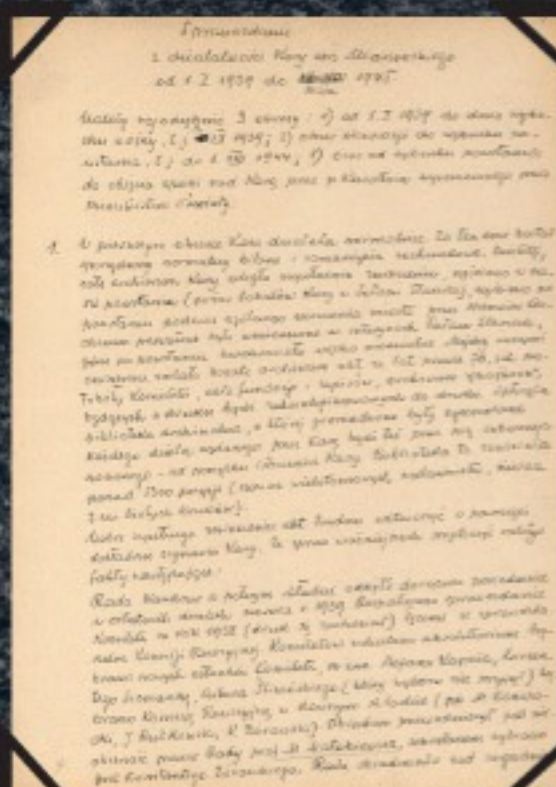
Wojciech Świątosławski, APAN, ZF, XXXII-58

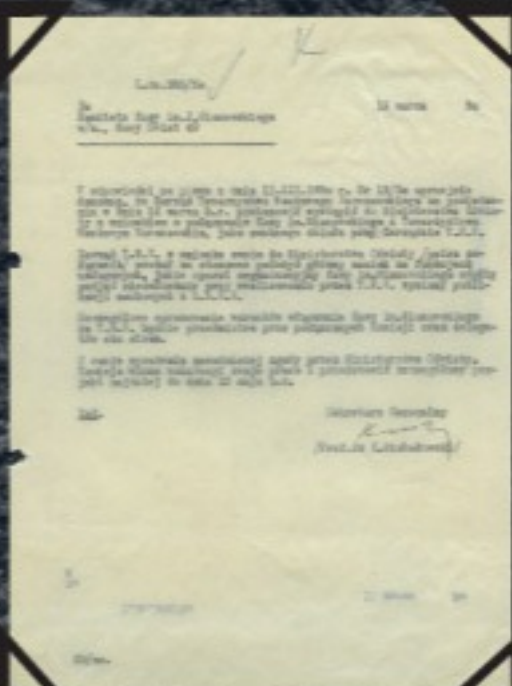
Wojciech Świątosławski (1902-1985), chemik, muzyk, członek TNW od 1945, PAU od 1950, PAN od 1956, prezes Polskiego Towarzystwa Chemicznego 1955-1959, 1972-1974, prezes honorowy od 1976, przewodniczący Działu Chemii Analitycznej Międzynarodowej Unii Chemii Czystej i Stosowanej 1969-1971, autor prac z dziedziny fotochemii, spektroskopii, elektrochemii, fizykochemii (Studia polarograficzne), twórca chromatopolarografii, prezes TNW 1981-1985, członek Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego 1947-1951; Wiktor Kemula 2, od prawej w 1. rzędzie, 3, od prawej Wojciech Świątosławski, APAN, ZF, XXI-489

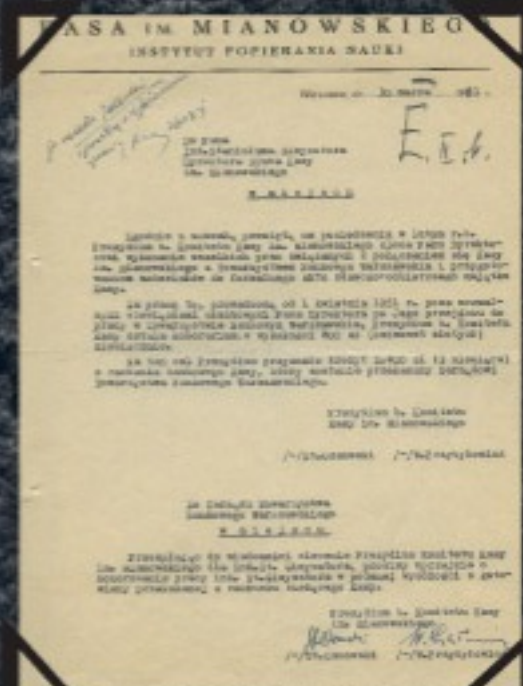
Korespondencja Kasy im. Józefa Mianowskiego, 1948, APAN, Materiały Kasy im. Józefa Mianowskiego, I-1, j. 21, k. 190, 190 v.

Sprawozdanie z działalności..., 1946, APAN, Materiały kasy im. Józefa Mianowskiego, I-1, j. 16, k. 1

Pismo w sprawie połączenia Kasy im. Józefa Mianowskiego z Towarzystwem Naukowym Warszawskim, 1950, 1951, APAN, Materiały Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, I-2, j. 93, k. 61; j. 168, k. 33

Mammy nadzieję, że reaktywowanie Kasy im. J. Mianowskiego uzyska poparcie środowisk naukowych w całej Polsce, a odtworzona Kasa będzie mogła, choć w części, wspomóc i finansować badania i wydawnictwa naukowych.

Komitet Zarządzający Kasą im. Józefa Mianowskiego

Włodzimierz Kołos (1928-1996), fizyk, chemik, jeden z twórców współczesnej chemii kwantowej, najbardziej znany z pionierskich prac w dziedzinie bardzo dokładnych obliczeń struktury elektronowej małych cząsteczek (Chemia kwantowa), kierownik grup badawczych Instytutu Badań Jądrowych 1961-1966, doktor honoris causa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, członek PAN od 1969, interesował się problemami relacji nauki i Kościoła, brał udział w seminariach w Castel Gandolfo organizowanych przez papieża Jana Pawła II, jeden z sygnatariuszy listu otwartego do intelektualistów rosyjskich w sprawie dialogu polsko-rosyjskiego i ujawnienia sprawców zbrodni katyńskiej (1988), członek Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego 1992-1996 i jej I. przewodniczący po reaktywacji 1992-1994, Uniwersytet Warszawski, [w:] „Nauka Polska” 1975, nr 1 (116), s. 54, BAPAN, 12.859

Aleksander Gieysztor (1916-1999), historyk zajmujący się dziejami Polski średniowiecznej i naukami pomocniczymi historii, muzealnictwem i ochroną zabytków (Mitologia Słowian, Zarys nauk pomocniczych historii), kawaler Orderu Orła Białego, działał w Biurze Informacji i Propagandy Komendy Głównej Armii Krajowej od 1940, uczestnik powstania warszawskiego, współpracownik Polskiego Porozumienia Niepodległościowego, wiceprzewodniczący Obywatelskiego Komitetu Odbudowy Zamku Królewskiego i długoletni jego dyrektor, prezes PAN 1981-1983, 1990-1992, prezes TNW 1986-1992, uczestnik obrad Okrągłego Stołu, wiceprzewodniczący Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, członek PAU od 1989, współzałożyciel Wyższej Szkoły Humanistycznej w Pułtusku (1994), która nosi jego imię, członek Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego 1992-1999 i jej 2. przewodniczący po reaktywacji 1994-1997, PAN; od lewej: E. Olszewski, Zygmunt Kolankowski, Aleksander Gieysztor, APAN, ZF, X-95

Alicja Karłowska-Kanzowa (1935-1999), historyk sztuki, mediewistka zajmująca się, m.in. badaniami średniowiecznej sztuki polskiej, szczególnie malarstwa ściernego i miniaturowego, włoską ikonografią kręgu franciszkańskiego i średniowiecznymi freskami serbskimi, autorka ponad trzystu prac (Malarstwo śląskie 1250-1450), zaangażowana w działalność społeczną, w tym w działania „Solidarności”, aktywna w Poznańskim Towarzystwie Przyjaciół Nauk (jego współzałożycielem był w 1857 jej pradziad sędzia Antoni Studniarski), gdzie od 1978 kolejno była przewodniczącą Komisji Historii Sztuki, przewodniczącą wydziału Nauk o Sztuce, sekretarzem generalnym, wiceprezesem od 1990, prezesem od 1996, członek Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego 1992-1999, sekretarz 1992-1994, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, [w:] „Kronika Miasta Poznania”, 2011, nr 1, s. 336, APANP

Piotr Strebeyko (1907-2003), biolog, fizjolog roślin zajmujący się m.in. znaczeniem fosforu w metabolizmie roślin, gospodarką wodną rośliny i energetyką fotosyntezy (woda i światło w życiu rośliny), sekretarz generalny TNW 1982-1986, członek i sekretarz generalny Polskiego Towarzystwa Botanicznego, członek Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego 1992-1994, TNW, APAN, ZF, XXI-154

Koleżance Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego w dniu 11 kwietnia 1994 r.

1. Prof. Ryszard Borjas
2. Prof. Stanisław Adamski
3. Prof. Bronisław Karłowicz
4. Prof. Stanisław Prażmowski
5. Prof. Mariola-Lidia Błaszyńska
6. Prof. Józef Skolimek
7. Prof. Lidia Sotolwa
8. Prof. Aleksandra Kłoc
9. Prof. Aleksandra Kłoc
10. Prof. Stanisław Płon
11. Prof. Stanisław Sotolwa
12. Prof. Stanisław Sotolwa
13. Prof. Józef Sotolwa
14. Prof. Stanisław Sotolwa
15. Dr. prof. Józef Sotolwa

Zarządzenie Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego w dniu 11 kwietnia 1994 r.

Komitet Kasy im. Józefa Mianowskiego

1. Prof. Stanisław Skolimek
2. Prof. Józef Sotolwa
3. Prof. Stanisław Sotolwa
4. Prof. Stanisław Sotolwa
5. Prof. Stanisław Sotolwa
6. Prof. Stanisław Sotolwa
7. Prof. Stanisław Sotolwa
8. Prof. Stanisław Sotolwa
9. Dr. Stanisław Sotolwa
10. Dr. Stanisław Sotolwa
11. Dr. Stanisław Sotolwa

Spis obecności na spotkaniu z członkami Rady Naukowej i Odbudowy Zamku Królewskiego w dniu 7 kwietnia 1997 r.

Wiceprezes	
Prezes	
Wiceprezes	
Wiceprezes	
Wiceprezes	
Wiceprezes	
Wiceprezes	
Wiceprezes	
Wiceprezes	
Wiceprezes	
Wiceprezes	
Wiceprezes	
Wiceprezes	
Wiceprezes	
Wiceprezes	
Wiceprezes	

Lista obecności na spotkaniu stypendystów z członkami Rady Naukowej i Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego, 7 kwietnia 1997, ZKM

Misją Kasy Mianowskiego było i jest wspieranie i definitywne wypracowanie nauki ze środków społecznych i uzupełnianie w ten sposób uczi niedostatecznych funduszy przeznaczonych na naukę w Polsce przez instytucje medarne.

Komitet Zarządzający Kasą im. Józefa Mianowskiego

Jerzy Wyrozumski, historyk specjalizujący się w dziejach średniowiecza, zwłaszcza zainteresowany problematyką gospodarczo-społeczną i ustrojową oraz ruchami społeczno-religijnymi w Europie (Historia Polski do 1505, Związki czeładnicze w Polsce średniowiecznej), prezes Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa od 1980, sekretarz generalny PAU od 1994, doktor honoris causa Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego, obecnie Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, członek Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego od 2000, przewodniczący od 2001, Uniwersytet Jagielloński, [w:] Historia Polski, t. I, Warszawa 1983, okładka, BAPAN, I, 1398

Barbara Kuźnicka, historyk nauk biologicznych, farmacji i nauki polskiej, była wiceprezes Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji, autorka ponad stu prac z dziedziny historii farmacji (Dzieje nauk farmaceutycznych w Polsce 1918-1978, Ferdynand Karo 1845-1927, Zioła lecznicze: historia, zbiór i zastosowanie), odznaczona Medalem im. Ignacego Łukasiewicza „za wybitne zasługi dla farmacji polskiej”, członek Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego 1991-1994, przewodnicząca Rady Fundatorów Kasy, [w:] Współczesni uczeni polscy, t. II, Warszawa 1999, s. 605, BAPAN, III, 876I

Henryk Samsonowicz, historyk mediewista, rektor Uniwersytetu Warszawskiego 1960-1982, prezes Polskiego Towarzystwa Historycznego 1978-1982, członek TNM od 1982, działacz „Solidarności”, uczestnik obrad Okrągłego Stołu, minister edukacji narodowej 1989-1990, wiceprzewodniczący Komitetu Badań Naukowych 1991-1996, członek PAU od 1993, PAN od 1994, przewodniczący Wydziału I Nauk Społecznych PAN 1999-2006, autor około osmiuset prac, głównie z zakresu historii Polski okresu średniowiecza, w tym szesnastu książek i podręczników (Miejsce Polski w Europie, Połnoc-Południe), kawaler orderu Orła Białego, członek Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego 1996-2000, przewodniczący 1997-2000, Uniwersytet Warszawski; od lewej: Antoni Maczka, Henryk Samsonowicz, Julia Tazbirowa, Tadeusz Manteuffel, APAN, ZF, XIV-70

Władysław Findeisen, automatyk, współtwórca teorii systemów (Technika regulacji automatycznej, Struktury sterowania dla złożonych systemów), żołnierz Armii Krajowej, uczestnik powstania warszawskiego, jeńiec obozu niemieckiego, członek PAN od 1971, wiceprezes 1990-1992, członek TNM od 1982, rektor Politechniki Warszawskiej 1981-1985, przewodniczący Prymasowskiej Rady Społecznej 1986-1990, członek Komitetu Obywatelskiego przy Przewodniczącym NSZZ „Solidarność” Lechu Wałęsie, uczestnik obrad Okrągłego Stołu, senator 1989-1993, doktor honoris causa City University w Londynie, Politechniki Warszawskiej, Politechniki Gdańskiej, Technische Universität Ilmenau, członek Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego od 1991, prezes 1991-2009, członek honorowy od 2010, APAN, ZF, XXXIII-27

Protokół posiedzenia Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego, 12 kwietnia 2010, ZKM

Protokół posiedzenia Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego, 12 kwietnia 2010, ZKM

Wypada napisać nadzieję, że w naszym przypadku rzeczy nabite nie popadną w niepamięć, a Kasa Mianowskiego - już jako fundacja - będzie nadal prowadzić swoje działalność na rzecz nauki z poparciem środowiska akademickiego i staż państwowych.
Komitet Zarządzający Kasą im. Józefa Mianowskiego

Posiedzenie Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego; siedzą od lewej: Stanisław Kiczuk (filozof, logik, autor prac dotyczących logiki formalnej, filozofii logiki i filozofii nauk przyrodniczych, członek Rady Naukowej Kasy od 1994, Katolicki Uniwersytet Lubelski), Jerzy Osiewski (matematyk, elektronik zajmujący się modelowaniem systemów i teorią układów dynamicznych, członek Rady Naukowej Kasy od 2003, sekretarz 2003-2009, Politechnika warszawska), Władysław Findeisen, Barbara Kuźnicka, Władysław Wilczyński (matematyk zajmujący się analizą rzeczywista, członek Rady Naukowej Kasy od 2006, Uniwersytet Łódzki); stoją od lewej: Andrzej Tomczak (archiwista, historyk zajmujący się dziejami nowożytnymi, wnuk Kazimierza Twardowskiego, członek Rady Naukowej Kasy od 1992, Uniwersytet Mikołaja Kopernika), Jerzy Wyrozumski, Leszek Zasztowt (historyk zajmujący się dziejami Rosji i ZSRR oraz polską polityką wschodnią XIX-XX wieku, kulturoznawca, członek Komitetu Kasy od 1991, sekretarz 1992-2009, prezes od 2010), Joanna Schiller-Walicka (historyk zajmujący się dziejami oświaty i wychowania, członek Komitetu Kasy od 2007, sekretarz od 2010), Natalia Lietz (historyk nauki, protokolantka), Lidia Dyjak (kierownik Biura Kasy od 1991), Andrzej Błermacki (historyk krytyki literackiej, literatury polskiej, nauk humanistycznych, członek Komitetu Kasy od 1991, skarbnik 1991-2009); stoją od lewej z tyłu: Jan Piskurewicz (historyk organizacji nauki, oświaty, polityki naukowej, członek Komitetu Kasy od 1991), Jarosław Włodarczyk (historyk nauki i astronomii, członek Komitetu Kasy od 2010), 12 kwietnia 2010, ZKM

Posiedzenie Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego; siedzi Lidia Dyjak; stoją od lewej w 1. rzędzie: Krzysztof Nieczypor (dyrektor programowy kasy), Marek Wesołowski (chemik, farmaceuta zajmujący się analizą farmaceutyczną, analizą leków i chemią analityczną, członek Rady Naukowej Kasy od 2000, Gdańskie Towarzystwo Naukowe), Janina Józwiak (ekonomistka o specjalności demografia i statystyka, członek i skarbnik Komitetu Kasy od 2010), Barbara Kuźnicka, Jerzy Wyrozumski, Władysław Wilczyński, Leszek Zasztowt; stoją od lewej w 2. rzędzie: Jan Piskurewicz, Stanisław Kiczuk, Andrzej Śródka (historyk nauki polskiej, medycyny, muzyki, członek Komitetu Kasy od 2004), Włodzimierz Siwiński (ekonomista zajmujący się makroekonomią i międzynarodowymi stosunkami gospodarczymi, członek i wiceprezes Komitetu Kasy od 2010), Joanna Schiller-Walicka, Andrzej Tomczak, Edward Potkowski (historyk zajmujący się dziejami książki, historią powszechną, historią Polski, historią średniowieczną, kodykologią, członek Komitetu Kasy 1991-2009, członek i sekretarz Rady Naukowej Kasy od 2009, TNW), Jarosław Włodarczyk, 21 marca 2011, ZKM

Władysław Findeisen, ZKM

Lista obecności na posiedzeniu Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego, 12 kwietnia 2010, ZKM

Spis skrótów	
APAN	- Polska Akademia Nauk Archiwum w Warszawie
APANP	- Polska Akademia Nauk Archiwum w Warszawie oddział w Poznaniu
APW	- Archiwum Państwowe n.st. Warszawy
AU	- Akademia Umiejętności
BAPAN	- Biblioteka Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie
IILPAN	- Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk
KLZ	- Kolekcja Leszka Zasztowta
MSC	- Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie
KZPAN	- Muzeum Ziemi Polskiej Akademii Nauk
PAI	- Polska Akademia Nauk
PAU	- Polska Akademia Umiejętności
TNW	- Towarzystwo Naukowe Warszawskie
ZF	- Zbiór Fotografii
ZON	- Zbiory Kasy im. Józefa Mianowskiego
ZM	- Zbiór Medali

Lista obecności na posiedzeniu Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego, 21 marca 2011, ZKM

